

Loppuraportti

1. Hankkeen toteuttajan nimi
Savonlinnan Seudun Matkailu Oy
2. Hankkeen nimi ja hanketunnus
MYÖ YHES -seutukuntien matkailun kehittämistarpeet -esiselvityshanke (200900)
3. Yhteenveto hankkeesta

Esiselvityshankkeen lähtökohtana on, että Savonlinnan seutukunnat Rantasalmi, Sulkava ja Enonkoski näkevät matkailutoimialan kehittämisen ja yhteistyön rakentamisen yli kuntarajojen sekä paikallisten vetovoimatekijöiden terävöittämisen tärkeänä osana kuntastrategiaansa.

Tällä hetkellä seutukuntien matkailuelinkeinon kehittäminen on hajautettu usein useammalle eri toimialalle ja koordinoinnin tarve on huomattu niin kunnissa kuin yrityksissäkin. Laajempaa yhteistyöverkostoa tarvitaan seudullisen matkailun vetovoimaisuuden kehittämiseksi.

Matkailuyhteistyötä käsittelevän esiselvityksen tavoitteena on selvittää edellytyksiä toteuttaa tiiviimpää seudullista matkailuyhteistyötä Savonlinnan seutukuntien välillä ja kartoittaa kumppanuusverkostomalleja Savonlinnan Seudun Matkailu Oy:n (SSM Oy) kanssa. Lisäksi esiselvityshankkeen tavoitteena on kartoittaa paikallisia elämyksiä Live like a local -trendin mukaisesti. Näiden palveluiden kartoittamisella haetaan kilpailukykyä, jonka Live like a local-trendin parempi hyödyntäminen mahdollistaa. Hankkeen tavoitteena on lisäksi kartoittaa ulkopuolisen asiantuntijan avulla alueen matkailutoimijoiden kehittämistarpeet digitaalisen saavutettavuuden näkökulmasta.

Hankkeen hallinnoijana toimii SSM Oy, joka yhdessä kuntien matkailusta vastaavien kanssa toteuttaa hankkeen. Hankkeelle on koottu seurantaryhmä, joka koostuu kuntien, rahoittajan ja matkailun edustajista. Hanketta vetää kokoaikainen projektipäällikkö, jonka toimenkuvaan kuuluu hankkeen käytännön toteutus, työpajojen ja muiden tilaisuuksien käytännön järjestelyt, viestintä ja yritysten verkostoitumisen edistäminen.

4. Raportti

4.1. Hankkeen tavoitteet

- a) ylempään tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014-2020.

Ohjelman toimenpide: 7.1 Selvitykset ja suunnitelmat.

Hanke edistää Maaseutuohjelma 2014-2020 maaseudun kehittämisen päämääriä:

toteuttaminen lisää alueiden toimijoiden verkostoitumista sekä kartoittaa mahdollisuudet vahvistaa alueellisen yhteistyön kautta mm. maaseudun elinvoimaisuutta ja parantaa yritysten liiketoimintaosaamista.

b) hankkeen tavoitteet

Esiselvityshankkeen tavoitteena on kartoittaa edellytykset yhteistyön syventämiseen seutukuntien (Rantasalmi, Sulkava, Enonkoski) välillä sekä luoda pohja yhteiselle, seudulliselle kumppanuusverkostomallille Savonlinnan Seudun Matkailu Oy:n kanssa. Kumppanuuksilla haetaan kilpailukykyä ja synergiaetuja haasteellisessa toimintaympäristössä jota mm. digitaalisuus, trendit ja kuluttajakäyttäytymisen muutokset tuovat tullessaan.

Lisäksi tavoitteena on kartoittaa matkailutoimijoiden koulutus- ja osaamisen kehittämistarpeet. Tavoitteena on 2-3 uuden yritysryhmähankkeen ja mahdollisen koulutushankkeen synnyttäminen esiselvityshankkeessa esiin nousseiden yrittäjien osaamisen sekä liiketoiminnan kehittämistarpeiden pohjalta. Lisäksi tavoitteena on kartoittaa paikallisia elämyksiä (live like a local -trendi) sekä digitaalisen saavutettavuuden kehittämistarpeita.

Pitkän tähtäimen tavoitteena on myös kolmen kunnan yhteinen matkailun kehittäjä (vakituinen), mikä matkailusektorilla on edelläkävijyyttä. Tiedossa ei ole vastaavanlaista yhteistyömallia. Hankkeen tavoitteena onkin aloittaa työ ruohonjuuritasolta, sitouttamalla matkailutoimijat yhteistyöhön, ja luoda uusia hankkeita sekä kumppanuusmalli tekemisen alustaksi.

4.2. Toteutus

a) toimenpiteet

Esiselvityshankkeessa toteutettiin peruskartoitus matkailun liiketoimintakentän tilasta nykymaailmassa; selvitettiin seutukuntien matkailun ja liikuntamahdollisuuksien edistämiseksi tehtyjen hankkeiden tulokset ja meneillään olevat hankkeet ja niiden tavoitteet sekä matkailuun ja retkeilyyn liittyvät yrittäjät ja liikkujille palveluja tarjoavat matkailutoimijat. Tapaamisia seutukuntien matkailutoimijoiden sekä kuntien edustajien kanssa järjestettiin esiselvityshankkeen toteutusaikana yli 50.

Hankkeessa selvitettiin yrityksille sopivaa kumppanuusverkostomallia matkailusektorin toimintatapojen kehittämiseksi ja yrittäjien välisen yhteistyön vahvistamiseksi verkostomaisesti. Seutukuntien matkailutoimijoiden kiinnostusta verkostomaiseen toimintaan selvitettiin henkilökohtaisiin haastatteluihin ja sähköisellä kyselyllä. Lisäksi järjestettiin yhteinen seudullinen tilaisuus, jossa lisättiin matkailutoimijoiden tietoisuutta ja ymmärrystä kumppanuusverkoston hyödyistä ja luotiin verkostoitumismahdollisuuksia yritysten välisen yhteistyön kehittämiseen. Tilaisuus oli avoin kaikille seudun matkailun kehittämisestä kiinnostuneille. Kutsu tilaisuuteen lähetettiin laajana sähköpostijakeluna, lisäksi seudun neljässä (4) paikallislehdessä julkaistiin kutsu-ilmoitus. Osallistujamäärä tilaisuudessa oli n. 40 ja palautteen mukaan tilaisuutta pidettiin hyödyllisenä. Vastaavanlaisia verkostoitumistilaisuuksia toivottiin säännöllisesti myös jatkossa.

Hankkeessa kartoitettiin paikallisten elämysten (live like a local -trendi) tuottajia tapaamalla ja haastattelemalla yrityksiä, elinkeinonharjoittajia, kolmannen sektorin toimijoita, kyläyhteisöjä sekä yhdistyksiä. Lisäksi järjestettiin matkailutilaisuudet jokaisessa kunnassa (Rantasalmi, Sulkava, Enonkoski) toimijoiden aktivoimiseksi. Tilaisuuksissa verkostoiduttiin, ideoitiin ja keskusteltiin mm. kuntien vahvuuksista ja mahdollisuuksista matkailun kehittämisessä. Tilaisuuksien tuotoksia tullaan tulevaisuudessa jatkojalostamaan mm. seudun markkinointiviestin kirkastamisen kehittämistyössä. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä n. 40 henkilöä.

Digitaalinen saavutettavuus on noussut yhdeksi tärkeimmistä kilpailutekijöistä kovenevassa kilpailussa niin kotimaan kuin ulkomaisten matkailijoiden houkuttelemisessa.

Hankkeessa kartoitettiin alueen matkailutoimijoiden kehittämistarpeita digitaalisen saavutettavuuden näkökulmasta (sis. verkkosivut, myyntikanavat, google my business, tripadvisor, sosiaalinen media) ulkopuolisen asiantuntijan avulla. Asiantuntija valittiin tarjouskilpailulla, jonka voitti Aurana Oy. Aurana analysoi seudun 9 toimijan (3 toimijaa/ seutukunta) liiketoimintaa asiakkaan silmin ja antoi yrityskohtaista palautetta kehittämistarpeista sekä teki konkreettisia ehdotuksia jatkotoimenpiteistä. Myös Savonlinnan Seudun Matkailu sai koosteen analyysin tuloksista. Aiempien hankekokemusten perusteella, yrityskohtainen analysointi hyödyttää niin yritystä itseään kuin kehittäjäorganisaatiotakin jatkotoimenpiteitä suunniteltaessa. Kartoitukseen osallistuvien yritysten palaute oli positiivista ja jatkotoimenpiteitä digitaalisen saavutettavuuden kehittämiseksi toivottiin.

b) aikataulu

1.7.2022 – 31.1.2023

c) resurssit

Hankkeen resurssina on toiminut kokoaikainen, päätoiminen projektipäällikkö.

d) toteutuksen organisaatio

Hankkeen toteutuksesta on vastannut Savonlinnan Seudun Matkailu Oy.

e) kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kokonaiskustannukset 48 000 €, josta EU:n ja valtion osuus 85% (EU 20 160€, valtio 15 840€). Kuntien suora rahoitus hankkeeseen 25 % eli 12 000€ (4000€/kunta).

Hankkeen hyväksytyt kustannusarvio; palkat 30 000€, ostopalvelut 10 800€ ja muut välittömät kulut (laskennalliset yleiskustannukset 24%) 7 200€.

f) raportointi ja seuranta

Hankkeesta on raportoitu kaksi (2) kertaa:

1. maksuhakemus ajalta 1.7. -30.11.2022.

2. maksuhakemus ajalta 1.12.2022 – 31.1.2023.

Hankkeen seurantar ryhmä on kokoontunut kaksi (2) kertaa; 3.11.2022 ja 10.1.2023.

Seurantar ryhmä koostui kuntien, rahoittajan sekä Savonlinnan Seudun Matkailun edustajista.

g) toteutusolehdutket ja riskit

Esiselvityshankkeen oletettiin toteutuvan hankesuunnitelman mukaisesti. Riskinä pidettiin matkailutoimijoiden vähäistä sitoutumista hankkeen toimenpiteisiin, hankkeeseen osallistuvien matkailutoimijoiden määrä toteutui kuitenkin hankesuunnitelmassa esitetyn mukaisesti.

4.3. Yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppaneita seutukunnat, seutukuntien matkailuyritykset ja -toimijat.

4.4. Tulokset ja vaikutukset

Esiselvitys osoitti, että seutukuntien toimijoilla on yhteinen näkemys seudun matkailukentän yhteistyön tiivistämisen tärkeydestä. Paikallisia elämyksiä kartoitettaessa havaittiin, että seudulla on paljon tuotteistamatonta matkailupotentiaalia ja olemassa olevien matkailutuotteiden näkyvyydessä ja löydettävyydessä on paljon kehitettävää. Uusien tuotteiden ja palveluiden toteuttamiseen toimijat toivoivat osaamisen kehittämistä palvelumuotoilun keinoin. Palvelumuotoilun lisäksi kartoituksessa esiin nousseita kehittämistarpeita olivat mm. digitaalisen osaamisen kehittäminen sekä yritysten liiketoimintaosaamiseen, markkinointiin ja kansainvälistymiseen liittyvä kehittäminen. Myös verkostoitumista ja seudullisen yhteistyön kehittämistä pidettiin tärkeänä. Hankkeessa järjestetyt yhteiset verkostoitumistilaisuudet saivat positiivista palautetta. Verkostoitumistilaisuudet loivat pohjan seudullisen kumppanuusverkostomallin luomiselle.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Savonlinnan Seudun Matkailu valmistelee jatkotoimenpiteenä esiselvityshankkeessa esiin nousseiden kehittämistarpeiden pohjalta yhteisen seudullisen kylämatkailun kehittämishankkeen, jolla pyritään vahvistamaan seudun matkailuyritysten verkostoitumista ja liiketoimintaosaamista. Mahdollisia yritysryhmähankkeita tarkastellaan tapauskohtaisesti kehittämishankkeen edetessä.

6. Allekirjoittajat ja päiväys

Savonlinnassa 6.2.2023

Tarja Koskimaa
projektipäällikkö
Savonlinnan Seudun Matkailu Oy

Jaana Komi
toimitusjohtaja
Savonlinnan Seudun Matkailu Oy

European maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto;
Eurooppa **investoi** maaseutualueisiin